SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:404

av Anna af Sillén och Adam Reuterskiöld (båda M)

Översyn av sanktionsavgifter i Plan- och bygglagen (PBL)

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över Plan- och bygglagen i syfte att avskaffa sanktionsavgifterna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges civilförsvar bygger i hög grad på människors förmåga att upprätthålla livsnödvändiga funktioner i vardagen. Landsbygden har här en särskild styrka genom en lång tradition av beredskap och egenförsörjning. Denna kraft bör tas tillvara, inte hämmas av byråkratiska hinder.

I dag leder Plan- och bygglagens (PBL) regler om sanktionsavgifter till onödigt byråkratiska, tidsödande och kostsamma processer – både för enskilda och för kommunerna. Även i ärenden av mindre art, där en åtgärd enkelt kan godkännas i efterhand, tvingas kommunerna till omfattande handläggning enbart för att kunna motivera utdömandet av en sanktionsavgift.

Detta skapar inte någon reell nytta utan försvårar i stället för människor som vill vårda sina fastigheter och stärka sin beredskap. Reglerna innebär dessutom ett ineffektivt användande av kommunernas resurser, som i stället borde kunna användas för kärnuppgifter i välfärden.

Ett avskaffande av sanktionsavgifterna i PBL skulle innebära en förenkling för såväl fastighetsägare som kommuner, frigöra resurser och samtidigt bibehålla ordning och reda i byggprocessen. Möjligheten till förelägganden och krav på återställande skulle fortsatt finnas kvar där det finns faktiska problem eller olovliga byggnationer.

Relevanta och begripliga regelverk stärker tilltron till myndigheter och gör det enklare för människor att göra rätt. Att ta bort onödiga sanktionsavgifter i PBL är därför en viktig åtgärd för att minska byråkrati, stärka människors egen förmåga och effektivisera samhällsresurserna.

Anna af Sillén (M) *Adam Reuterskiöld (M)*